

УДК 7.036.(4)

Олександр ГОНЧАРУК

старший викладач кафедри

монументально-декоративної скульптури ЛНАМ

ОБРАЗНО-ПСИХОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ У СКУЛЬПТУРНИХ ПОРТРЕТАХ ЯРОСЛАВА СКАКУНА

© Гончарук О., 2015

<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.33918>

***Анотація.** Стаття присвячена дослідженню актуальної проблеми у творчості сучасного львівського скульптора Я. Скакуна, що розглядається на прикладі скульптурних портретів видатних постатей, створених для дзеркальної галереї Львівського національного театру опери і балету імені Соломії Крушельницької. Увага зосереджується на таких формах образно-психологічного зображення (засобах відтворення внутрішнього світу героїв) як портрет і художня деталь.*

***Ключові слова:** психологізм, портрет, скульптура, художній образ.*

Українська скульптура ХХІ ст. відображає винятково су-перечливі соціокультурні процеси. У її розвитку, за спостереженнями дослідників, простежуються різновекторні тенденції [1; 2; 6; 9]. Психологізм у сучасній українській скульптурі багатолікий, і саме тому справжній митець наділений природою здатністю не тільки по-своєму сприймати навколишній світ, а й завдяки своїй уяві вихоплювати з нього фрагменти реальності та, змінюючи сутність речей, творити особливий всесвіт у хвилини особливого стану душі — натхнення.

В українському мистецтвознавстві впродовж останніх десятиліть спостерігається посилені інтерес до портретної скульптури, яка стала предметом дослідження сучасних науковців [3-5]. Особливе значення для дослідження львівської портретної скульптури пострадянського періоду мають видання кінця 1980-х — 1990-х років: каталоги персональних і групових виставок зі вступними статтями, буклети, збірники, альма-нахи та статті в періодичних виданнях. У наукових розвідках М. Протаса [6], О. Голубця [1], Р. Яціва [7; 8], Я. Кравченка [2], С. Лупій [5] скульптор постає як особистість з яскравим

творчим обличчям, індивідуально неповторний майстер. Водночас, творчість відомого сучасного львівського скульптора Ярослава Скакуна є мало дослідженою.

Мета дослідження — проаналізувати характерні риси образно-психологічного вирішення у творчому доробку Я. Скакуна в скульптурних портретах видатних постатей, створених для дзеркальної галереї Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С. Крушельницької.

Лише детально аналізуючи художні процеси на початку ХХІ ст. в Україні та за її межами, можна з'ясувати характер творчості сучасного львівського скульптора Я. Скакуна.

Ярослав Скакун прийшов у скульптуру, коли відбувалася глобальна перебудова мистецьких виражально-зображальних систем, викликана потребою в нових засобах, які давали змогу більш інтенсивно художньо осягнути внутрішній світ людини. Я. Скакун чітко усвідомлював цю тенденцію, і саме вона яскраво віддзеркалилась у його творчості. Щирість, глибина осмислення дійсності, досконала скульптурна техніка ставлять твори скульптора в один ряд з доробком визнаних світових майстрів ХХ ст. Новаторство Я. Скакуна полягає передусім у глибині психологічного дослідження, майстерності відтворення внутрішнього світу героїв, зацікавленості в неординарних характерах, емоціях, настроях. Для творчої манери скульптора притаманний ліризм, філософська наповненість творів, ретельне дослідження психологічних нюансів. Аналіз найбільш характерних, на наш погляд, засобів образно-психологічного вирішення скульптурних портретів Я. Скакуна (засобів відтворення внутрішнього світу героїв) — портрета та художньої деталі — відкриває можливість глибокого пізнання творчої індивідуальності скульптора, його стилю, сприяє адекватному розумінню створених художніх образів. Особлива увага скульптора зосереджена на портреті, який у системі засобів художнього психологізму часто набуває нових, специфічних рис. У Я. Скакуна переважає історичний тип портрета. Автор відмовляється від надмірної деталізації зображень історичних осіб, акцентує увагу на панівних, характерних рисах, вирізняючи їх для того, щоби не втратилася портретна індивідуальність героїв.

Для творчої манери Я. Скакуна характерним є прагнення

перенести акцент з розповіді на образне втілення теми, повному осмисленій та оціненій. Основним є виявлення свого особистого ставлення до відображення життєвих явищ чи фактів, утвердження через них своєї, авторської суспільної та естетичної позицій. Іншими словами, у творчості Я. Скакуна утверджується суб'єктивне начало творчості, що докорінно змінює образно-пластичну структуру творів.

У дзеркальній залі Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С. Крушельницької встановлено скульптурні портрети видатних українських співаків першої половини ХХ ст.: Соломії Крушельницької, Олександра Мишуги, Модеста Менцинського; видатного українського сценографа другої половини ХХ ст., народного художника України Євгена Лисика та диригента Ярослава Вошака.

Усі бронзові погруддя галереї пам'яті виконав Ярослав Скакун. Академізм, реалістичність, притаманні його творчості, співзвучні з ідеєю галереї пам'яті. Кожний образ, створений у бронзі, — динамічний, цікавий, вдало відтворює харизму творчої особистості.

Образам авторства Я. Скакуна для театру опери та балету властиві глибокий психологізм, вони безпосередньо зачіпають емоційну сферу свідомості глядача. Художник володіє інтенсивною емоційністю. Це один з істотних аспектів художнього таланту Я. Скакуна. Важливо відзначити, що Я. Скакун є “емоційно мислячими” творцем. І самий спосіб узагальнення, і характер творчого процесу, і шляхи впливу скульптурного портрета на людей роблять питання про емоційний аспект художнього способу освоєння світу вкрай важливим. Оскільки пізнана дійсність виступає перед нами в образній формі, у формі зображення одиничних явищ, сприйняття твору мистецтва обов'язково передбачає емоційний ступінь пізнання як необхідну ланку процесу засвоєння закладеної в образі істини.

Сприйняття художнього твору починається з перцепції глядачем зображуваних одиничних явищ і предметів. “Перший погляд” на портрет доносить до нашої свідомості зазвичай лише зовнішню форму. Створюючи на основі спостережень, вивчення матеріалу, роздумів і переживань художній образ, Я. Скакун

формує у своїй свідомості “відображення”, “зліпок” дійсності. Подібна форма пізнання світу з особливою виразністю і в буквальному сенсі наочністю демонструє нам ту приблизну відповідність, яка існує між реальним предметом як об’єктом пізнання і його суб’єктивним відображенням у людській свідомості.

Новітня історія України зберігає імена багатьох славних синів, які зробили жертовний внесок у збереження національної самобутності її народу, розвиток культури, науки та мистецтва. Портретні образи Я. Скакуна хвилюють нас, запрошують в історично-культурне минуле, стимулюють до глибоких роздумів — і це одне з найістотніших достоїнств художнього твору.

2002 року в дзеркальному залі Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С. Крушельницької було встановлено пам’ятник патронесі Львівської Опери Соломії Крушельницькій до 130-річчя від дня її народження. Я. Скакун у образі С. Крушельницької зумів блискуче відобразити гідні подиву силу її волі, енергію, а також лагідну вдачу, мужність у душевних незгодах і фізичних стражданнях. Риси обличчя співачки змодельовані напрочуд м’яко: скульптор відтворює особливу красу обличчя, в якому строгість поєднується з вишуканою жіночністю та артистизмом. Автор у бронзі втілив складний характер особистості, яка в роботі над кожною партією завжди могла запропонувати щось своє, особисте, нове й оригінальне. Складний ракурс підкреслює її безмежний творчий інтелект і вогонь пристрасті, що мимоволі підкорював слухачів. Велика відданість музи класичного співу й надзвичайна природна обдарованість ввели її в сузір’я найвидатніших вокалістів ХІХ — ХХ ст. Її творчість мала великий вплив на розвиток вокального та оперного мистецтва світу.

Кожний народ у часи найважчих випробувань, суспільно-політичних катаклізмів, які ведуть до його деградації та зникнення з історичної арени, виводить зі свого духовного еста непересічних особистостей — провідників і вчителів нації. На них покладається нелегке завдання: врятувати свій народ, вивести його з темноти рабства духовного й соціального. Вони залишаються в пам’яті наступних поколінь Месіями, Пророками, Геніями, Мислителями, Митцями. Спочатку вони

є символами тієї епохи, у якій жили й працювали, і того народу, який покликав їх на служіння високої меті. Проте з часом їхнє життя і здобутки стають надбанням усього людства, вони ж самі залишаються найвищим еталоном величі духу, високих ідеалів свого народу, країни, рідного краю.

Олександр Мишуга — відомий український оперний співак, музичний педагог і меценат. Композиція його образу побудована на стрімких об'ємах і лініях, які справляють враження динамічності та невимушеної артистичності. Я. Скакун у портреті О. Мишуги доносить до глядача характер епохи, не зловживаючи зовнішніми прийомами. Він вдумливо і строго обирає лише ті деталі, які допомагають глядачеві “увійти в образ” його творів, вникнути в їхню поетичність.

Степан Чарнецький зазначає, що О. Мишуга був співаком з Божої ласки. Якщо Карузо заливав блиском сили і металу, то О. Мишуга чарував, а враження, які викликала його гра, — це була таємниця експресії, настрою, переконливої сили, гіпнозу та чогось, що не піддавалося аналізу. У цьому було щось, про що говорив великий Еверарді: це не звук співає — співає душа. Саме таким О. Мишуга зображений у скульптурному погрудді Я. Скакуна.

Скульптор втілив образ Модеста Менцинського як співака, який вирізнявся голосом великої сили, широкого діапазону, неабиякою темпераментністю. Репертуар М. Менцинського налічував близько 50-ти партій у операх Р. Вагнера, Р. Штрауса, Л. ван Бетховена, Дж. Верді, Ж. Бізе, Д. Пуччіні, С. Монюшка. В історію української музичної культури М. Менцинський увійшов і як незрівнянний камерний співак, блискучий інтерпретатор народних пісень і творів М. Лисенка. Серед останніх — “За думою дума”, “Гетьмани, гетьмани...”, “Гомоніла Україна”, “Минають дні”, “Мені однаково” (слова Т. Шевченка), “Розвійтеся з вітром...” (слова І. Франка). Він чудово виконував також твори галицьких композиторів, зокрема С. Людкевича (“Черемоше, брате мій”), В. Січинського (“Як почувеш вночі”, “Finale”) та ін.

Привертає увагу скульптурне погруддя Євгена Лисика, ім'я якого відоме в Україні тільки вузькому колу художників, мис-

театрвознавців і шанувальників театрального мистецтва. Проте саме Є. Лисик є одним із славної когорти митців-будителів української самосвідомості та національної гідності, приспаної багатовіковим поневоленням. Творчість Є. Лисика як талановитого художника-сценографа відома не тільки в Україні, але й за її межами. Митця запрошували оформлювати вистави на сценах Мінська, Варшави, Скоп'є, Анкари, Белграда. Секрет такого широкого визнання таланту нашого земляка криється у його ставленні до того дару, яким його наділив Бог. У своїй творчості Є. Лисик був наділений даром божественного провидіння — усе, що робив, — робив для людей, для їх прозріння, закликаючи до гуманності, порозуміння, до гармонії із собою та довкіллям”, — зауважує В. Овсійчук.

Я. Скакун зображує Є. Лисика з атрибутами професійної приналежності — пензлями та палітрою, які шанобливо пригорнуті до грудей як найвища цінність. Одяг потрактовано узагальнено, без зайвої деталізації, що дозволяє глядачеві зосередити увагу на обличчі. Погляд напівприкритих очей демонструє самозаглиблення та глибоку філософію думок художника. Вольове підборіддя, високе чоло видають природну доброту та наполегливість митця. Я. Скакун зумів художньою мовою скульптури підкреслити велич Є. Лисика, який підняв українську театральну культуру до таких духовних висот, яких до нього в Україні ще не було. Йому не судилося творити у часи незалежної України, проте його твори, що ще живуть у виставах (усього 76), будуть виховувати нові покоління митців, художників, впливатимуть на формування свідомості не одного покоління українців.

Привертає увагу бронзове погруддя Ярослава Воцка — українського, російського та білоруського диригента, музичного педагога, народного артиста СРСР. 1939 року Я. Воцка закінчив Вищий музичний інститут імені М. Лисенка у Львові. Вчителями Воцка були Н. Колесса, С. Людкевич, В. Барвінський, А. Кос-Анатольський. Від 1940 р. — хормейстер, від 1944-го — диригент, від 1953-го — головний диригент Львівського театру опери та балету. Ярослав Воцка належав до тих оперно-симфонічних диригентів, які захоплювали й запалювали до творчості

себе, виконавців, слухачів. Через портретне зображення Я. Скакун намагається привернути увагу глядача до музично-історичних і естетико-психологічних аспектів його творчості.

Я. Скакун зумів передати складний комплекс психологічних переживань, рух думки, власну філософську інтерпретацію музичного твору. Виразна динаміка рук Я. Вошака якнайкраще підкреслює творчі поривання та духовну наповненість диригента. У скульптурному портреті є очевидним, що самозаглиблений погляд вольового обличчя, злегка опущена голова, максимальна увага та концентрація здатні зібрати воедино й підняти до небес максимальну гармонію звуку.

Пропагуючи українське музично-театральне мистецтво, Я. Вошак був митцем європейського рівня, достойно представляючи виконавські прочитання творів світової класики та відкриваючи нові опери й балети композиторів ХХ ст. Я. Вошак за стилем виконавської інтерпретації — пізньоромантичний тип диригента, який прагнув проникнути в людську психіку, простежити душевні переживання та розкрити внутрішню суперечливість героїв. Для стилю маестро характерне інтуїтивне відчуття темпу, свобода у виборі темпів, ритмічна дисципліна та штрихова точність, втілення найтонших граней динаміки та її змін, особливо градацій *pianissimo*, дивовижне вміння грати тихо. Саме таким ми бачимо Я. Вошака в скульптурному портреті Я. Скакуна.

У техніці портретування Я. Скакун здебільшого акцентує увагу на незначних зовнішніх деталях, які бувають досить промовистими. Такий засіб допомагає через часткове побачити ціле, збагнути людську природу в різних виявах. Історичні портрети дають йому можливість відтворити глибинні психічні процеси, усі переливи душевного життя героїв у їхньому зовнішньому виявленні — міміці, жести, виразі очей. Через портрет автор відтворює перебіг душевних станів героїв. У окремих портретах Я. Скакуна можна побачити колористичний портрет з домінантою семантики жесту, що увиразнює емоційні портрети героїв, показуючи процес імпульсивного сприймання навколишньої дійсності, активне реагування на стрімкий розвиток суспільних подій. У системі засобів видимої мови почуттів при розкритті психологічного стану персонажів

Я. Скакун особливого значення надає живій “мові” очей. Цим засобом він відтворює різні відтінки переживань. Через арсенал портретних засобів Я. Скакун окреслює внутрішній зміст характеру, певну психомодель особистості. Власне, непсихологізованих портретів у Я. Скакуна немає: зовнішній образ героя завжди зіставляється з внутрішнім. Підсумовуючи сказане, зауважимо, що соціальне в портретній скульптурі Я. Скакуна постає через призму психологічного, — і саме в цьому полягає сутність новаторства скульптора. Вірний своїй творчій постанові на поглиблений психологізм, Я. Скакун активно використовує складний психологічний інструментарій художнього зображення героїв. У нього переважають динамічні портрети, “видима мова почуттів” зорієнтована на розкриття “діалектики душі”, складного перебігу душевних станів. Особливо виразної характеристики героїв скульптор досягає також вдалим використанням художньої деталі.

Через знайомство зі скульптурними портретами Я. Скакуна глядач глибоко вражений силою і глибиною думки, сміливістю людського розуму та таланту. Проникаючи в саму суть складних явищ дійсності, автор нарешті відкриває перед нами суть істини. Вивчення скульптур Я. Скакуна, які встановлені в Дзеркальній галереї театру опери та балету, підносить нашу думку, збагачує наше почуття і волю.

Бронзові погруддя в галереї пам’яті, авторства Ярослава Скакуна, чітко витримані в одному пластичному стилі, властивому для цього митця. Однак вони аж ніяк не одноманітні — усі виконані з урахуванням характеру театральних постатей — співаків, диригента, художника. Адже під час створення скульптурних портретів у руках митця перебуває той пластичний матеріал, який неможливо обманути, бо він миттю реагує на найменшу бездушність чи байдужість автора. Життєдайні імпульси з кінчиків пальців скульптора, ніби струнами, подаються на пластичний матеріал, що набирає відповідних форм, перетворюється на образ. Чи вдалися портрети митців, свідчить постійний інтерес до них глядачів, які в кожному бронзовому погрудді безпомилково впізнають талановиту особистість.

Маємо в особі Я. Скакуна видатного майстра історично-

го портрета, автора великого мистецького надбання, що відзначає мистецький процес сьогодення. Із суто мистецького погляду твори скульптора дають нам яскраві образи видатних культурних діячів минулого, через життя і діяльність яких сучасник приходять до глибшого розуміння свободи, честі, совісті, любові та патріотизму. Скульптурні портрети Я. Скакуна ставлять, — коли не завжди розв'язують, — пекучі проблеми нашого життя в дуже широкому загальнолюдському трактуванні; вони мають цікаві теми, глибокий драматизм дійових осіб і багаті мальовничі засоби в його мистецькій манері. Це все легко об'єднати в характеристиці творчості Я. Скакуна — майстерність та професіоналізм.

Художній образ у творчій роботі Я. Скакуна отримує філософське, глибоко психологічне, в особливій індивідуальній манері виконання речове втілення. Форми такого втілення в різних творах майстра мають різні художньо-сміслові відтінки. Жодна думка не може існувати оголено, вона завжди має в якості своєї форми вираження певну природну матерію. Так і будь-яка художня ідея існує лише в певній матеріальній оболонці.

У скульптурі Я. Скакуна думка, ідея може існувати лише на основі тих образів, сприймань, уявлень, які людина черпає у власних ідеалах, фантазіях, в орієнтаціях на найвищі моральні та духовні цінності в практичному спілкуванні з об'єктивною дійсністю.

Але якими б різноманітними не були всі ці форми втілення, їх об'єднує те, що кожен раз образи, сприйняття, уявлення суб'єктивно дозрівають у свідомості художника, об'єктивуються в матеріальній формі реального твору. Звичайно, від цього твір мистецтва жодною мірою не перестає бути явищем свідомості, ідеології, але неважко зауважити, що для того, щоби зробити доступним для людей свій образ, художник повинен створити твір. І сам процес творення стає найважливішою ланку в художньому освоєнні світу.

Особливість скульптур Я. Скакуна для дзеркальної галереї в тому, що автор втілює результати своїх узагальнень у форму одиничного, особливо по-філософськи потрактувавши його. Художник ніби відтворює явища, у яких чітко міститься пізнана ним сутність речей. Для своєї ідеї він створює "тіло", у

буквальному сенсі слова втілює свій задум у твір.

Досконалість в умінні створювати мистецький скульптурний твір — це характерна риса творчості Я. Скакуна. Крім високої майстерності немає і не може бути справді досконалого мистецтва. Саме тому завдання вдосконалення майстерності — одне з нагальних завдань сучасного скульптора, який працює в жанрі портрета.

Виконання художнього твору в роботі Я. Скакуна — це життєтворчий акт, “втілення” суб’єктивного образу. Тільки в процесі такого створення остаточно формується образ. Навряд чи можна уявити собі художника, який би спочатку подумав і пережив до кінця твір у своїй свідомості, а потім приступив би до втілення в матеріалі. Як би образ не був продуманий заздалегідь, він найчастіше набуває остаточної виразності в процесі роботи над твором. У ході підбору типів, писання етюдів і ескізів остаточно формується образ твору. Змінюється, набуваючи яскравішої характерності, окремих значущих моментів, психологізм портрета. Об’єктивність образу, перетворення його в художній твір — велика творча робота, під час якої суб’єктивна ідея набуває своєї остаточної реалізації, своєї матеріальної плоти. Живописець думає з пензлем у руці, скульптор — над шматком глини або воску.

Я. Скакун, творячи, втілює свій образ у певному матеріалі. Працюючи в бронзі, камені, дереві, майстер змінює його первісний стан, первинну форму, підпорядковує його своїй думці, змушує служити своїм цілям. Матеріал служить скульпторові для втілення певної сукупності ідей і почуттів. Матеріал мистецтва, зрозуміло, небайдужий до змісту й диктує певну художню характеристику, значення та психологічні особливості в сприйнятті глядача.

У процесі творчості, точніше, у процесі створення художнього твору, матеріал трансформується. Я. Скакун у роботі впевнено й вільно володіє матеріалом, перемагає його, змушуючи якнайкраще служити своїм задумам. Скульптор прагне відтворити результат свого пізнання дійсності в індивідуальній, конкретно-чуттєвій образній формі. Він відтворює життя, дійсність такою, якою її сприймають наші органи чуття, тобто

усьому багатстві її різноманітних властивостей.

За словами Я. Скакуна, основне завдання скульптора — зворушити глядача. Якщо це вдалося, — отже, митець вдихнув душу у свій виріб, надав матеріалу великої сили впливу. Щоби вилити в бронзі історичну постать, майстер досліджує її біографічні фотоматеріали і створює в уяві сукупний образ. Для остаточної роботи вибирається один з найпопулярніших портретів — переконливий, характерний. Не практикує Я. Скакун створювати скульптуру, вилиту з невідомої світлини визначної особи. Автор ліпить відомих людей з почуттям особливої відповідальності, з повагою до портретної достовірності та глибокою пошаною до історичних реалій минулого. З деталями скульптури Я. Скакун вільно експериментує, підсилюючи образ власною позицією.

Отже, характерними рисами образно-психологічного вирішення у творчому доробку Я. Скакуна в скульптурних портретах видатних постатей, створених для дзеркальної галереї Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С. Крушельницької, є зосередження на домінуючих рисах портрета зображуваних митців, відмова від надмірної деталізації, переважання історичного жанру портрета, ліричний настрій, філософська наповненість творів, переконливість, старанне дослідження психологічних відтінків. У філософському плані творчі роботи Я. Скакуна засвідчують широту мислення, заглиблення, пошуки самого себе, гармонію з навколишнім світом, що так актуально для сучасної людини.

У цій невеликій за обсягом праці неможливо розкрити всю повноту таланту нашого славного сучасника Ярослава Скакуна, творчість якого шанують і далеко за межами України, так і водночас знають на рідній землі. Ця стаття є спробою звернути увагу на великий і величний пласт сучасної культури Львова, яким є творчий доробок Ярослава Скакуна.

1. Голубець О.М. Між свободою і тоталітаризмом / О. М. Голубець. — Львів, 2001. — 175 с.
2. Кравченко Я.О. Пластика Володимира Одехівського / Я. О. Кравченко // Вісник Львівської академії мистецтв. — Львів. — 1990. — С. 270-275.
3. Кравич Д.П. Традиції і новації

скульптурного мистецтва / Д. П. Крвавич. // Вісник Львівської академії мистецтв. — Львів. — 1996. — С. 21-27. **4.** Крвавич Д. П. Мистецтво скульптури // Українське мистецтво / Д. П. Крвавич, С. О. Черепанова. У 3 т. — Львів: Світ, 2005. — Т. 3. — С. 184-213. **5.** Лупій С. П. Мистець і його час. Скульптор Євген Дзиндра / С. П. Лупій. // Образотворче мистецтво. — 2002. — №3. — С. 25-26. **6.** Протас М.О. Тенденции развития современной украинской станковой скульптуры. 1970-1990 годов : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства / М. О. Протас — Київ, 1993. — 22 с. **7.** Яців Р.М. Скульптор Е. Мисько. Світло долі: мистецтвознавче дослідження / Р. М. Яців. — Київ : Криниця, 2009. — 224 с. **8.** Яців Р.М. Українське мистецтво ХХ ст.: ідеї, явища, персоналії : зб. ст. / Р.М. Яців; НАН України. Ін-т народознавства. — Львів, 2006. — 351 с. **9.** Цісарик В.О. Львівська школа монументальної скульптури другої половини ХХ ст. / В. О. Цісарик. // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. — 2006. — № 9. — С. 98-99. **10.** Ювілей Ярослава Скакуна // Мистецький ужинок. — Львів: ЛНАМ. — 2011. — № 2. — С. 102-103.

Annotation

Alexander Goncharuk. Figuratively-psychological solutions in sculptural portraits Yaroslav Skakun. The article is devoted to the actual problem investigation in the work of modern Lviv sculptor Ya. Skakun, namely, the depth psychologism, which is considered on the examples of the sculptural portraits of the prominent figures created for the mirror gallery of Lviv National Academic Opera and Ballet of Solomiya Krushelnyska. Attention is focused on such forms of figurative and psychological images (means of reproduction of the heroes' inner world) as portrait, and artistic details.

Keywords: psychologism, portrait, sculpture, character, artistic detail.

Аннотация

Александр Гончарук. Образно-психологические решения в скульптурных портретах Ярослава Скакуна. Статья посвящена исследованию актуальной проблемы в творчестве Я. Скакуна — углубленному психологизму, который рассматривается на примере скульптурных портретов выдающихся личностей, созданных для зеркальной галереи Львовского национального театра оперы и балета имени Соломии Крушельницкой. Внимание сосредоточено на следующих формах образно-психологического изображения (способах создания внутреннего мира героев) — портрете и художественной детали.

Ключевые слова: психологизм, портрет, скульптура, художественный образ, художественная деталь.